

Juuru Valla Teataja

Käisime kohvikus!

Juuru lasteaia Päikesejänku rühma lapsed said Tanel Tamme vanematelt toreda kutse külastada Juurus hiljuti avatud kohvikut. Lapsed olid hästi eevil. Oli tore, et kohvikus meid juba oodati. Pakuti küpsiseid ja limonaadi. Saali tekkis ka väike sumin, nagu kohvikus olema peab. Lapsed vestlesid ja

käitusid nagu suured inimesed. Nii õpitaksegi - elust enesest. Aeg möödus kiiresti ja tuligi „head aega“ öelda. Tänaasime kostitajaid ja soovisime neile jõudu.

SIRJE PALM

Selles lehes:

Vallavolikogus, lk 2

Vallavalitsuses, lk 3

Juuru kooli tegemistest, lk 4

Järlepa lasteaia isadepäev oli soe ja lustlik, lk 5

Isadepäev Juuru lasteaias, lk 5

Juuru kihelkonnas toimunud kohapärimuslikud välitööd olid viljakad, lk 6

Juuru Raamatukogu tublid lugejad, lk 8

Jõulukuu kultuurikalender 2009, lk 8

Juuru rahvamajas räägiti indigolastest, lk 10

Kalebassike teed Juuru rahvamajas, lk 10

Hüvasti, Tõnussaare Feliks!, lk 11

Töötute ravikindlustus, lk 11

JUURU KOHVIK

Pakume iga päev sooja toitu.

MENÜÜS: supp

friikartulid, kauboikartulid

kartulipüree kotletiga

hamburger

pelmeenid

pannkogid

viinerid, pihvid ning maitavad salatid

Toite on võimalik kaasa osta!
Reedel ja laupäeval värsked saiakesed.

Soovi korral saab saiakesi ka ette tellida.

Küsi täpsemalt tel: 5343 2253

Külastage meid! Ootame teid!

Juuru Vallavalitsus korraldab

30.11.2009-28.12.2009

**ÜLDPLANEERINGU
AVALIKU VÄLJAPANEKU**

Juuru vallamajas (Veski 1, Juuru alevik), Härgla raamatukogus (Tammelaane maja, Härgla küla) ja Järlepa raamatukogus (Keskuse 9-8, Järlepa küla).

Üldplaneeringu materjalidega saab kuni avaliku aruteluni tutvuda ka valla veebilehel www.juuru.ee. Kirjalikke ettepanekuid saab esitada väljapaneku ajal posti või e-posti teel Juuru Vallavalitsuse aadressil.

Üldplaneeringu avalikud arutelud toimuvad 12.01.2010 kell 15.00 Härgla raamatukogus, 17.00 Järlepa raamatukogus ja 19.00 Juuru vallamajas.

Vallavolikogus

Juuru Vallavolikogu 29. oktoobri 2009. a istung toimus Juuru vallamajas. Istungist võttis osa kaheksa volikogu liiget.

- Vallavolikogu esimeheks valiti Sirje Endre.
- Vallavolikogu aseesimeheks valiti Tauno Kibur.
- Kuulati ära ja võeti vastu vallavalitsuse lahkumispalve. Vallavalitsus täidab oma ülesandeid ja tema volitused kehtivad kuni uue vallavalitsuse ametisse kinnitamiseni.
- Seadusega pandud ülesannete täitmise korraldamiseks, erinevate eluvaldkondade küsimuste arutamiseks ja vallavolikogu õigusaktide eelnõude menetlemiseks moodustati järgmised vallavolikogu alatised komisjonid: revisjoni-, eelarve-, keskkonna-, sotsiaal- ja tervishoiu- ning haridus- ja kultuurikomisjon.
- Vallavolikogu alatiste komisjonide esimeesteks valiti:
 - revisjonikomisjon - Hannes Vald;
 - eelarvekomisjon - Tauno Kibur;
 - keskkonnakomisjon - Margus Ruus;
 - sotsiaal- ja tervishoiukomisjon - Tiina Tiitso;
 - haridus- ja kultuurikomisjon - Marina Runno.
- Vallavanemaks valiti Margus Jaanson.

Juuru Vallavolikogu 19. novembri 2009. a istung toimus Juuru vallamajas. Istungist võtsid osa kõik volikogu liikmed.

- Kinnitati järgmised 29. oktoobri 2009. a volikogu otsused:
 - otsus nr 3 „Alatiste komisjonide moodustamine“;
 - otsus nr 4 „Alatiste komisjonide esimeeste valimine“;
 - otsus nr 5 „Vallavanema valimine“.
- Muudeti „Juuru Vallavolikogu töökorda“ ja volikogu esimehe vastuvõtuaga käsitlev punkt sõnastati järgmiselt: „Volikogu esimehe vastuvõtuag ja -koht on iga kuu kolmandal neljapäeval kella 11.00-13.00 vallamajas, välja arvatud juuli- ja augustikuu. Juhul kui volikogu esimees ei saa kodanike vastuvõtuajal kohal olla, asendab teda aseesimees.“.
- Kehtestati „Vallavolikogu esimehele, aseesimehele, liikmetele ja komisjonide esimeestele tasu määramise ja maksmise kord“.
- Kinnitati vallavolikogu alatiste komisjonide koosseisud:
 - eelarvekomisjon: Lea Tammemäe, Margus Ruus, Maaja Puhk, Meeri Ehandi;
 - keskkonnakomisjon: Meeri Ehandi, Tõnis Kundla, Riho Rüüson, Kuuno Ahlberg, Ants Raismaa, Ilmar Hämarsalu, Liia Koorits, Aarne Havamaa, Madis Viinamägi, Hannes Vald;
 - sotsiaal- ja tervishoiukomisjon: Ants Raismaa, Kalle Poroson, Rein Järvi, Villu Jalukse, Helvi Vaidla, Marina Runno.
 - haridus- ja kultuurikomisjon: Aili Normak, Tauno Kibur, Age Tekku, Nele Aus, Urmas Tammemäe, Ave Altmäe, Meeri Ehandi.
- Vallavolikogu revisjonikomisjoni aseesimeheks valiti Kuuno Ahlberg ja liikmeks Margus Ruus.
- Muudeti Juuru valla 2009. aasta eelarvet ja võeti vastu esimene lisaelarve:

TULUD	
MAKSUD	822 558
Füüsilise isiku tulumaks	875 540
Maamaks	-52 982
KAUPADE JA TEENUSTE MÜÜK	283 000
Laekumised haridusasutuste majandustegevusest	-14 000
Tulud kultuuri- ja kunstialasest tegevusest	5 000
Laekumised sotsiaalasutuste majandustegevusest	344 000
Muu kaupade ja teenuste müük	-52 000
TOETUSED	-11 136
Põllumajandusministerium - koolipiim	-4 000
Sotsiaalministerium	1 782
Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium	-82 900
Siseministerium	-368 367
Valitsussektorisse kuuluvatelt sihtasutustelt	368 367
Riigilt ja riigiasutustelt (tasandusfond)	73 982
MUUD TULUD	-134 482

Põhivara müük	-191 482
Intressi- ja viivisetulud hoiustelt	55 000
Rendi- ja üüritulud mittetoodetud põhivaradelt	5 000
Saastetasud	-3 000
TULUD KOKKU	959 940
KULUD	
MAJANDUS	158 646
Maakorraldus	158 646
ELAMU- JA KOMMUNAALMAJANDUS	10 000
Kalmistud	10 000
HARIDUS	39 319
Teised lasteaiad	110 567
Sõiduk	6 065
Teised gümnaasiumid	-77 313
SOTSIAALNE KAITSE	130 732
Eakate sotsiaalne kaitse	-6 000
Perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	0
Riiklik toimetulekutoetus	130 732
Sotsiaalsete riskirühmade kaitse	6 000
KULUD KOKKU	338697
RESERVFOND	621243

- Kuulati Juuru valla arengukava täitmise aruannet.
- Algatati Juuru valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava korrigeerimine.
- Võeti vastu ja suunati avalikule väljapanekule Juuru valla üldplaneering.
- Otsustati vallavalitsusel asuda Kultuuriministeriumiga läbirääkimistesse eesmärgiga taotleda Mahtra Talurahvamuuseum Juuru valla omandisse.
- Otsustati taotleda munitsipaalomandisse Juuru alevikus Meie Kodu maaüksuse detailplaneeringu alal asuvad maaüksused:
 - planeeritavat tänavat teenindav transpordimaa maaüksus;
 - vallale kuuluvat pumbamaja teenindav tootmismaa maaüksus;
 - planeeritavaid peremaju teenindav ühiskondlike ehitiste maa maaüksus.
- Otsustati jagada Juuru alevikus asuv ja vallale kuuluv kinnistu (Side tn 20) kolmeteistkümneks reaalosaks. Kinnisasja jagamisel lähtutakse täielikult olemasolevate katastriüksuste piiridest.
- Lõpetati Atla külas asunud Kangru talu ja Juuru alevikus asunud ehituskruundi „Lehetu“ maa tagastamise menetlus.
- Otsustati müüa enampakkumise korras vallale kuuluv Staadioni 14-4 korteriomand, mis asub Juuru alevikus. Alghinna määramise õigus anti vallavalitsusele.
- Kinnitati Juuru valla teeregistri muudatused.
- Otsustati registreerida kohalikeks teedeks järgmised teed ja teesoad:
 - Aianduskruuntide tee kogupikkusega 1012 m;
 - Muuseumi tänav kogupikkusega 618 m;
 - nimetu tee teosa pikkusega 100 m;
 - nimetu tee kogupikkusega 206 m;
 - nimetu tee kogupikkusega 191 m;
 - nimetu tee kogupikkusega 279 m;
 - Liivi tee teosa pikkusega 790 m;
 - nimetu tee kogupikkusega 293 m.
- Valla esindajateks Eesti Maomavalitsuste Liidu üldkoosolekul (Maapäeval) nimetati vallavolikogu esimees Sirje Endre ja vallavanem Margus Jaanson.
- Valla esindajaks Raplamaa Omavalitsuste Liidu Arengufondi nõukogus nimetati vallavanem Margus Jaanson.
- Vallavolikogu esindajaks E. Vilde nim. Juuru Gümnaasiumi hoolekogus nimetati volikogu liige Margus Ruus.

ANU TERAS
volikogu sekretär

Vallavalitsuses

20. oktoobril 2009. a otsustati

- Kinnitada Juuru aleviku reoveekogumisala suuruseks 67 ha.
- Lugeda tähtajaliselt korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks kümme kinnistu omanikku.
- Määrata Atla külas asuva Uue-Jaagu katastriüksuse jagamisel moodustuvate maaüksuste lähiaadressideks Mihkli tee 4, Mihkli tee 6 ja Mihkli tee 8.
- Väljastada ehitusluba OÜ-le Jaotusvõrk Maidla külas Tamme talu elektrivarustuse rajamiseks.
- Maksta toetust kahele abivajale 2050 krooni ulatuses.
- Määrata projekteerimistingimused Pirgu külas asuvale AÜ Mahtra-1 nr 52 katastriüksusele suvila püstitamise ehitusprojekti koostamiseks.
- Eraldada reservfondist 10 000 krooni Atla-Eeru kõrtsihoone parandustööde teostamiseks.

3. novembril 2009. a otsustati

- Esitada volikogule kinnitamiseks Juuru valla 2009. a esimene lisaelarve.
- Väljastada Pirgu külas asuva Kaasiku elektrivarustuse kasutusluba.
- Teha Rapla Maavalitsusele ettepanek laupäevase Vahastu-Juuru-Rapla maakonnaliini, mis väljuks Vahastust 06.10, taasavamiseks ja avada uus liin Rapla-Ingliste-Juuru-Kaiu-Juuru-Maidla-Rapla, mis väljuks Raplast kell 20.35.
- Maksta toetust ühele abivajale 400 krooni ulatuses.
- Lugeda tähtajaliselt korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks kolm kinnistu omanikku.

Vallavolikogu otsuse eelnõude avalikustamine

Juuru Vallavolikogu OTSUSE EELNÕU nr 22/2009 „Kohanime määramine“:

Tulenevalt „Kohanimeseaduse“ § 4 lg 1 p-st 4 ja § 5 lg 1 p-st 3, Vabariigi Valitsuse 20. detsembri 2007. a määruse nr 251 „Aadressiandmete süsteem“ § 4 lg-st 2, Juuru Vallavolikogu 22. septembri 2005. a otsusest nr 51 „Kohanime määramise korraldamine“ ja vallavalitsuse ettepanekust, Juuru Vallavolikogu o t s u s t a b:

1. Määrata Juuru vallas asuvatele teedele nimed:
 - 1.1. Juuru alevikus asuvale teele nr 2400107 nimeks Veski põik;
 - 1.2. Juuru alevikus asuvale teele nr 2400108 nimeks Kadaka tänav;
 - 1.3. Juuru alevikus asuvale teele nr 2400109 nimeks Pastoraadi tänav;
 - 1.4. Järlepa külas asuvale teele nr 2400113 nimeks Tammemäe tänav;
 - 1.5. Pirgu külas asuvale teele nr 2400001 nimeks Ülejõe tee (end. Aianduskruntide tee);
 - 1.6. Pirgu külas asuvale teele nr 2400400 nimeks Suve tee;
 - 1.7. Pirgu külas asuvale teele nr 2400401 nimeks Kevade tee;
 - 1.8. Pirgu külas asuvale teele nr 2400402 nimeks Karikakra tee;
 - 1.9. Pirgu külas asuvale teele nr 2400403 nimeks Okteti tee;
 - 1.10. Pirgu külas asuvale teele nr 2400404 nimeks Suvila tee;
 - 1.11. Pirgu külas asuvale teele nr 2400405 nimeks Suvila tee;
 - 1.12. Pirgu külas asuvale teele nr 2400406 nimeks Suvila tee;
 - 1.13. Pirgu külas asuvale teele nr 2400407 nimeks Suvila tee;
 - 1.14. Pirgu külas asuvale teele nr 2400408 nimeks Suvila tee;
 - 1.15. Pirgu külas asuvale teele nr 2400409 nimeks Suvila põik;
 - 1.16. Pirgu külas asuvale teele nr 2400410 nimeks Suvila tee;
 - 1.17. Pirgu külas asuvale teele nr 2400411 nimeks Rameki tee;
 - 1.18. Pirgu külas asuvale teele nr 2400412 nimeks Lohu tee;
 - 1.19. Pirgu külas asuvale teele nr 2400413 nimeks Lohu tee;
 - 1.20. Pirgu külas asuvale teele nr 2400414 nimeks Mäe tee;
 - 1.21. Pirgu külas asuvale teele nr 2400415 nimeks Oru tee;
 - 1.22. Pirgu külas asuvale teele nr 2400416 nimeks Luha tee;

- Eraldada spordi eelarvest 3000 krooni Baile Orbi võistlustantsu toetamiseks.
- Määrata projekteerimistingimused Pirgu külas asuvale Andli katastriüksusele veehoidla-tuletõrjerveevõtukoha rajamise ehitusprojekti koostamiseks.

10. novembril 2009. a otsustati

- Tagastada maa õigusjärgluse alusel:
 - Annus Vilksi omandisse Maidla külas asuv Männikusoo maaüksusena suurusega 15,0 ha.
 - Jüri Nigolile Härkla külas Uuevälja maaüksusena suurusega 35,70 ha.
- Määrata projekteerimistingimused Atla külas asuvale Sipelga katastriüksusele laut-garaaži laiendamise ehitusprojekti koostamiseks.
- Võõrandada otsustuskorras Mahtra külas Uusmaja 3 korteriomand.
- Lugeda tähtajaliselt korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks üks kinnistu omanik.

17. novembril 2009. a otsustati

- Määrata projekteerimistingimused Pirgu külas asuvale Andli katastriüksusele veehoidla-veevõtukoha ehitusprojekti koostamiseks.
- Tühistada Juuru Vallavalitsuse 3. novembri 2009. a korraldus nr 475 „Projekteerimistingimuste määramine“ Pirgu külas asuvale Andli katastriüksusele veehoidla-tuletõrjerveevõtukoha rajamise ehitusprojekti koostamiseks.

LIIA RIISALU
vallasekretär

- 1.23. Pirgu külas asuvale teele nr 2400420 nimeks Palgi tee;
- 1.24. Pirgu külas asuvale teele nr 2400421 nimeks Laastu tee;
- 1.25. Pirgu külas asuvale teele nr 2400422 nimeks Sindli tee;
- 1.26. Pirgu külas asuvale teele nr 2400423 nimeks Spooni tee;
- 1.27. Pirgu külas asuvale teele nr 2400424 nimeks Vineeri tee;
- 1.28. Pirgu külas asuvale teele nr 2400425 nimeks Liiva tee;
- 1.29. Pirgu külas asuvale teele nr 2400426 nimeks Tiigi tee;
- 1.30. Pirgu külas asuvale teele nr 2400427 nimeks Kruusa tee;
- 1.31. Järlepa külas asuvale teele nr 2400500 nimeks Järve tee.

Juuru Vallavolikogu OTSUSE EELNÕU nr 23/2009 „Kohanime määramine“:

Juhindudes „Kohanimeseaduse“ § 4 lg 1 p-st 4, §-st 5, §-st 6, Juuru Vallavolikogu 22.09.2005 määrusest nr 51 „Kohanime määramise korraldamine“, Juuru Vallavolikogu 15.10.2009 otsusega nr 208 kehtestatud Meie Kodu detailplaneeringust ning lähtudes Juuru Vallavalitsuse ettepanekust, Juuru Vallavolikogu o t s u s t a b:

1. Määrata kohanimi Juuru vallas Juuru alevikus jätkuvalt riigi omandis olevale maale planeeritavale avalikult kasutatavale tänavale järgmiselt: Kodu tänav.

Valimiskomisjoni 20.11.2009 otsusega nr 10 määrati seoses Margus Jaansoniga vallavanemaks valimisega tema asendusliikmeks vallavolikogus Meeri Ehandi valimisliidust Sinuga Juurus.

LIIA RIISALU, valimiskomisjoni esimees

Juuru kooli tegemistest

Hoolimata ikka veel ähvardavast majandussurutsusest käib E. Vilde nimelises Juuru Gümnaasiumis vilgas tegevus selle nimel, et meie koolist sirguksid ärksa vaimu ja avatud maailmavaatega tegusad inimesed.

Lisaks õppekava täitmisele oleme leidnud ka palju teisi väljundeid, äratamaks huvi maailmas toimuva vastu. Eelkõige on oluline pakkuda erinevaid võimalusi. Tänu ajalooõpetaja Ene Holstingu entusiasmile, kes teavitas õpilasi ning innustas neid kirjutama motivatsioonikirju, osales 11. klassi õpilane Eneli Rahula Taanis noortelaagris „Learning through leisure“.

Majandusõpetuse raames on loodud õpilasfirma „Fabric“ (juhendaja Helle Kiviselg). Firma loojad Jürgen Piigli, Eneli Rahula ja Kati Niinemets (Rapla Ühisgümnaasiumist) osalesid ettevõtluskonverentsil „Noor ettevõtja 2009“ ja valmistuvad erinevateks laatadeks, kus teiste koolide õpilasfirmadega konkureerida ja katsetada omandatud teooriat praktikas. Esimene, millest osa võetakse, on Pärnumaa Jõulud 09.

Gümnasistid valmistuvad eriala valikuks ning kindlasti aitab õige otsuse tegemisel isiklikult kogetu ja nähtu. Töövarjupäeval, 19. novembril (juhendaja Helle Kiviselg) saatsid meie kooli abiturientid

erinevaid persoone. Põnevamad asutused, kuhu mindi, on Tallinna Munitsipaalpolitsei, Tallinna Tehnikaülikooli geenitehnoloogia labor, Eesti Meteoroloogia- ja Hüdroloogiainstituut, Victoria Kassi modelliagentuur Baltic Models. Peale nende oli meie õpilasi veel Nädalise toimetuses, Rapla Politseis ja mujalgi. Rääkimata Juuru koolist endast.

Ei pea olema eesti keele õpetaja, et aru saada lihtsast tõest: kirjutama õppimiseks on vaja ikka ja jälle kirjutada. Vabariiklikud esseekonkursid on tänuvärsed seetõttu, et nad motiveerivad õpilasi ning annavad võimaluse võrrelda end teistega. Võita ei saa küll kõik, kuid osaledes muututakse siiski aina paremateks, ja see ongi eesmärk. Korporatsioon Sakala Stipendiumifondi poolt abiturientidele korraldatud esseekonkursilt võitis Dmitri Rozgonjuk 5000 krooni (juhendaja Tiina Sudi).

Sihtasutus Eesti Rahvuskultuuri Fondi allfondid pakuvad samuti erinevaid stipendiume andekatele õppuritele. Sel aastal osalesid meie gümnaasiumi 10 õpilast Tiina Tammani esseekonkursil. Halduskogu määras stipendiumi õpingute jätkamiseks Dmitri Rozgonjukile 12. klassist. (juhendaja Tiina Sudi).

Juba kolmandat aastat järjest osalevad

meie õpilased vabariiklikul vene ja eesti koolide ühisel festivalil, mille eesmärk on tutvustada vene kultuuri ning praktiseerida vene keelt. Üritusel toimub töö segarühmades ja see sunnib suhtlema. Toimub viktoriin. Seekordsel „Vene keele festivalil 2009“ osalesid Margo Klandorf 11. klassist ja Diana Niinpalu 10. klassist. (juhendaja Tatjana Palusaar). Tulemust väärtustati eriauhindadega.

Kõige enam elevust on tekitanud mälumängurite (juhendaja Peep Vahtrik, kooridinaator Helle Kiviselg) võit Euroscola 2010 viktoriinil. Kolmeliikmeline võistkond (Dmitri Rozgonjuk, Kai Leola, Jürgen Piigli) saavutasid 25 kooli hulgas 5. koha ning meie koolile õiguse osaleda Euroscola tegevuses. Euroscola on Euroopa Parlamendi noorteprogramm, mis tegutseb Euroopa Parlamendi Strasbourgi hoonetes. Euroscola päeva raames saavad õpilased „mängida“ läbi ühe päeva Euroopa Parlamendi istungitesaalis. Osaleda saab meie koolist 25 16–19-aastasest õpilast. Kaasa läheb kolm õpetajat. Sõidukulud tasub osaliselt Euroopa Parlament.

Kuhjaga kiitust kõigile ning tahet jõudu edasitegemiseks.

HANNES VALD

E. Vilde nim. Juuru Gümnaasiumi direktor

Õpilavahetus Kullamaa Keskkooliga

Juba aastaid on Juuru kooli sõpruskooliks Kullamaa Keskkool. Soojendamaks suhteid kahe kooli vahel, otsustasime Kullamaa Keskkooli huvijuhi Piret Kolloga korraldada kahe kooli vahel õpilavahetus. Teise veerandi alguses, 4. novembril see teoks tehtigi. Hommikul vahetas koolid koos õpilast Kullamaalt ja Juurust. Meile tulnud õpilased eksisid kooli peal küll tihti ära, kuid kohalikud aitasid neil kenasti jälle õige klassi üles leida. Päeva lõpus toimus Vilde toas vestlusring, kus osalesid külalised Kullamaalt ja Juuru 10.-12. klassi õpilased. Igäüks sai avaldada arvamust sellise ettevõtmise kohta. Kullamaa õpilased rääkisid ka kahe kooli erinevustest. Kõlama jäid mõtted, et Kullamaa Keskkooli õpikeskkond on ilusam ja paremini varustatud, aga õppetunnid meeldisid neile väga, eriti eesti keel ja füüsika. Kõik õpilased ütlesid nagu ühest

suust, et õpilavahetusi võiks olla tihedamini ja pikemaajalisi, siis jõuaks omavahel rohkem sõbruneda, üksteist paremini tundma õppida. Kindlasti kordame õpilas-

vahetust kevadel.

ELI SUKLES

E. Vilde nim. Juuru Gümnaasiumi huvijuht

Kullamaa Keskkooli õpilased meie valmistatud plakatiga

Järlepa lasteaia isadepäev oli soe ja lustlik

Järlepa lasteaia isadepäev peeti 9. novembril traditsiooniliselt isadepäeva. Kohale oli tulnud rõõmustavalt palju isad, kes mitte ainult ei kuulunud istudes laste vahvaid etteasteid, vaid löid energiliselt kaasa ka ühistel võistlustel ja ringmängudel.

Ühise õhtu avasõnad ütles Järlepa Lasteaed-Algkooli juhataja Laine Oesalg, kes meenutas proua Evelin Ilvese sõnavõttu isadepäevakontserdilt, kus presidendiproua täheldas, et isad on jäänud meil justkui tagaplaanile. Näiteks küsib koduvisiidile tulnud arst või tähtunud kirja toov postiljon ikka, kas ema on kodus, mitte kas isa on kodus. Eks see on kuidagi harjumuspäraseks muutunud ja ega oskagi sellele alati tähelepanu pöörata.

Järlepa lasteaia lapsed võivad igatahes oma isade üle uhkust tunda. Ei jäänud isad nurka konutama, kui algas puzzle kokkupanemise võistlus ega jäänud ükski

issi kõrvaltvaatajaks, kui mängiti lõbusat ringmängu „Mul on üks tore tädi“. Eluvust tekitav oli isade-laste võistlus, kus oli põrandale kuhjatud kindahunnikust vaha kiirelt välja otsida just enda lapse jagu. Tuli välja, et ega isad nii täpselt teagi, millised kindad ema lapsele hommikul lasteaeda minekuks kätte on pannud. Ja ega kõik lapsedki võistluse tohuvabohus seda enam päris hästi mäletanud. Isade nupukus ja emade täpsustavad hüüded viisid iga võistlejapaari lõpuks võiduka lõpuni.

Rohkelt sooje naerupahvakuid ja laste rõõmukilkeid kutsusid esile isade ponnistused võimlemisrõngast keha ümber keerutada. See võib olla ju üsna lihtne, kui oled pisike ja sul pikkust natuke üle meetri, proovi aga sellega hakkama saada, kui on turjal aastaid üle kahe-kolmekümne ja pikkust meeter seitsekümmend

või rohkemgi.

Kaunis kontsert koos laste ette kantud anekdootidega, lasteaia töötajate pühendunud peo ettevalmistus ning isade avatus ja valmisolek lastega koos lustida tekitasid mõnusa ühepere tunde ja tegid Järlepa tillukese lasteaia isadepäevast toredate sündmuse.

KATRIN HELEND-AAVIKU

Isadepäev Juuru lasteaias

6. novembri õhtupoolikul kell viis olid Pääkesejänku rühma laste isad kutsutud isadepäeva tähistama. Kenasti peoriides lapsed astusid muusika saatel saali ja tegid isade ees auringi, siis oli isadel võimalus end auringil näidata. Pidu avades soovis Marje Tammsoo, et isad ikka tublid ja lastele toeks oleksid. Siis anti isadele võimalus kõike lastega kaasa teha. Olivia Saar on kirjutanud kenad read:

*Kui me oleme väikesed,
tahame olla suured.
Kui oleme suured,
tahame olla väikesed.*

Ja selline võimalus sel päeval isadel oli. Sekka mängudele-tantsudele said isad ka puhata ja kuulata laste laule ja luuletusi. Üritus lõppes ühislaulmisega, lauldi

hästi ilusa sõnumiga laste lemmiklaulu „Pesapuu“. Oli mõnus õhtupoolik. Lapsed rääkisid veel uuel nädalalgi toredast

peost ja headest isadest. Selleks, et õnnelik ja rõõmus olla, pole ju palju vaja.

PÄIKESEJÄNKU RÜHMA ÕPETAJAD

Oli meeldejääv perepäev

Isadepäevale järgneval laupäeval võtsime Järlepa Lasteaed-Algkooli õpilastega oma pered kokku ja sõitsime Tallinna Teaduskeskusesse AHHA. Teadsime, et see on väga huvitav koht, sest olime õpetajate päeval juba meie asutuse töötajatega seal oma võimeid proovimas käinud. Ka lapsevanematele ning algkooli õpilaste õdedele-vendadele pakkus väljasõit suurt huvi, sest ega muidu poleks kaasa tulnud kokku 34 inimest.

Teaduskeskuses oli tore kogeda, kuidas mahtuda ära Vormel-1 autosse; kui

kiiresti saab hakkama boksipeatuses rehvi vahetusega; mis tunne on läbida tippkiirusel raskeid kurve ning kuidas on lood sinu reageerimiskiirusega. Peale selle sai proovida ratastooliga sõita, köit tõmmata, suure jõuga kange suruda, mälu ja tähelepanuvõimet testida, oma teadmisi sporti alal kontrollida, korvpalli täpsusviskeid harjutada ja palju muud. Väikesed lapsed paelus aga suures liivakastis aarete otsimine. Huvitav oli ka lennusiimulaator, kus võis isegi pea alaspidi rippuda.

Kuid kõige põnevam oli 4D kino, mis

köitis külastajaid kolme erineva maailmaga. Kõik inimesed, nii lapsed kui täiskasvanud, ahhetasid vaimustunult, kui sealt kinost väljusid. See raputas ikka põhjalikult läbi küll.

Teaduskeskuse külastamist soovitame ka kõikidele neile, kes tahaksid oma perega tavalise päeva muuta eriliseks ja meeldejäävaks.

HELLE ANDERSON

Järlepa Lasteaed-Algkooli õpetaja

Juuru kihelkonnas toimunud kohapärimuslikud välitööd olid viljakad

Käesoleva aasta mais, juunis, augustis ja oktoobris kohtasid Juuru kihelkonna ligi neljakümne küla elanikud peamiselt Tartust teele asunud maastikku uurivaid pärimusekogujaid. Enamik põliselanikest nõustus välitöölistega mitmeks tunniks aeda, talutuppa, kööki või ka korterisse maha istuma ja hulgale küsimustele vastama. Paljud tulid ka maastikule kaasa ja juhatasid kõneks olnud kohad looduses täpselt kätte. Sellisel moel õnnestus unustusehõlmast üles äratada mõnigi uinuv pärimuspaik.

Tervet Juuru ja suuremat osa Kaiu vallast, aga ka mõningaid külasid Rapla, Kõue, Kärü ja Kehtna vallast ühendavas Juuru kihelkonnas leidsime tänu lahkele põliselanikele üles mitut liiki pärimuspaiku. Teiste leidude seas on näiteks Nõiakivi, Näkikivi, Hiiekivi, maaalustega seotud kivi, Kaagumägi, Triinumägi ja Triinu laugas, Mustamütsimägi, Völlaste kasesalu, Laagri mets, Rootsi kindrali haud, Kuningrehe mägi, Türmumägi, Rummu Jüri kuusk, mõisahärra koera haud, kaks

Kantsimäge, mitu külakalmistut, kabeli-asemeid, krattide nägemise ja tegemise paiku, kummitavaid kohti, raviallikaid ja hiiekohti.

Väliuuringutele eelneb arhiivitöö

Et selliseid tihti sadu aastaid rahva jaoks erilist tähendust kandnud paiku külades uurida, on vajalik kõigepealt arhiivides lähteandmeid koguda. Tarvis on tunda Eesti Rahvaluule Arhiivi talletatud rahvajutte, uskumus- ja kombekirjeldusi, mälestusi, muistendeid, pajatusi, kogemuslugusid jne. Samuti on palju abi Tartu Ülikooli arheoloogia kabinetis ja Eesti Kultuuriloolises Arhiivis hoitavatest kihelkonnakirjeldustest ja arheoloogia-alastest teadetest. Lisanduvad Eesti Keele Instituudi kohanimekartoteegi andmed, informatsioon Muinsuskaitseameti arhiivist ja muististe registrist ning ajaloolistelt ja tänapäevastelt kaartidelt. Eelteadmisi ammutatakse kohapärimust kogudes ka Jaan Jungi tööst "Muinasaja teadus eest-

laste maalt" ning koduloolaste teostest ja kohalike muuseumide kogudest. Selline eelteave tuleb külade kaupa süstematiseerida, et seda intervjuude käigus lihtne kasutada oleks. Tänavuaastaseid välitöid ette valmistades löingi kolleeg Pille Vahtmäe abiga kolmeköitelise Juuru kihelkonna pärimuspaikade kataloogi, millesse on koondatud teave kõigist eelnimetatud kogudest.

Laagrielu ja intervjuud

Ühe kihelkonna terviklik uurimine sellise küllaltki mahuka teabekogu alusel tähendab hulga inimeste jaoks mitut nädalat laagrielu ja rännakuid erineva ilma ja erinevate liiklusvahenditega. Meie välitöödel osales kokku 23 inimest. Nende seas oli 8 Eesti Rahvaluule Arhiivi töötajat, 6 Tartu Ülikooli tudengit, 2 arheoloogit, 1 fotograaf ja 2 videooperaatorit koos abilistega. Külades liikusime autode ja jalgratastega ning ka jalgsi. Lahket peavarju leidsime Juuru rahvamajas ja

Härgla raamatukogu juhataja Evi Toomi näitab Epp Tammele ja Pille Vahtmäele Kalda küla Abrami talu õuel asuvat maaalustega seotud kivi, kust on varasemal ajal ilmselt haiguste vastu abi otsitud. 11. oktoober 2009.

Juuru gümnaasiumis. Kõigil nädalatel toideti meid samuti Juuru koolis. Siinkohal avaldan suurt tänu nende kahe asutuse töötajatele, kes meile palju abiks olid.

Ööbimispaikadest liikusime iga päev küladesse, kus otsisime eelkõige vanemaid põliselanikke, kuid saime sisukat abi ka nooremalt. Kokku üle 330 tunni kestnud intervjuude aluseks oli spetsiaalne astmeline küsitluskava, mille esimeses osas on üldisemad, edaspidi fenomenikesked ning lõpus paigaliigikesked küsimused. Selleks, et mäletatav ja elanike hulgas kõneldav ilmneks võimalikult originaalsena ning arhiiviallikalise mõjuta, liikusime vanade paigajuttude kataloogi juurde alles siis, kui küsitluskava oli läbitud. Nii räägitigi meile mõningatest vanades teadetes mainitud paikadest juba enne seda, kui arhiivitekstide juurde asusime. Samas meenus osa paikadest alles siis, kui küsisime arhiiviallikate alusel.

Vanad väärtused ja tänane tunnetus

Tihti on vanad rahvajutud kirja pandud peamiselt nende vaimsele sisule keskendudes ja asukohaandmed on jäänud täpsustamata, paigad ise üles otsimata. Vahepealsete ajaloo põõrete, järskude mentaliteedimuutuste ja rahvastikunihete tõttu on meie päevil neid inimesi aina vähem, kes pärimuspaikade täpseid asukohti tunnevad. Seepärast on ülioluline need inimesed üles leida ja nende abiga arhiivis hoitav teave konkreetsetes maastikupunktidest taas tajutavaks muuta. Sagedi on suurt abi üksnes sellest, et mäletatakse paiganime, mille kaudu on 19. sajandi lõpus ja 20. algupoolel kogutud pärimus tänase loodusega seotav.

Nii viisi elanikega vesteldes, koos nendega paiku kaardile kandes ja parimal juhul ka maastikukäike ette võttes selgub lisaks vanade pärimuspaikade asukohtadele ka nende paikade ja kogu keskkonna tähendus inimeste jaoks tänapäeval. Ühtlasi näeme, missugune osa tänaste külaelanike maastikutunnetuses on vanematel paigalugudel ja motiividel – kuivõrd on need säilinud, mismoodi ja miks muutunud. Sidudes vanad rahvajutud loodusega ning lisades tänased tähendused ja ka teabe kirjalikest ajalooallikatest ning arheoloogilistelt uuringutelt on võimalik näha ja analüüsida maastikku kui dünaamilist tervikut, millel on nii ajaline kui ruumiline, nii füüsiline kui vaimne dimensioon.

Välitööde visuaalne aspekt

Et selline vaade oleks võimalik, tuleb lisaks tekstile koguda ja uurida loomulikult ka visuaalseid väärtusi. Muutmaks foto- ja videosalvestused senisest kvaliteetsemaks, kaasasin tänavustele välitöödele selle ala professionaalid: videooperaator Magnus Suitso ning fotograaf Jaak Kadariku. Senisest keerulisema ja võrdlemisi pikka ettevalmistusajaga nõudva videotehnikaga tuli esialgu harjuda, kuid üsna pea töötasime välja võimalikult sujuva salvestusviisi. Kusjuures tuleb tõdeda, et intervjuueeritavatele sobisid kõik variandid hästi – positiivsele hoiakule aitas vast kaasa ka see, et olin filmimise osas eelnevalt kokku leppinud. Pildistasid ka kõik teised välitöödel osalenud, nõnda et kokku kogunes üle 8000 foto, mille hulgast tuleb arhiveerimiseks muidugi paremad välja valida. Paaril päeval tegi videovõtteid filmitudeng Ott Tiigirand. Sügisel ka ma ise. Kokku filmisime ca 60 tundi.

Kohapärimus rikastab elukogemust

Foto- ja videomaterjali ning helisalvestuste põhjal on võimalik pärast aegajärelnoppimist luua Juuru kihelkonna pärimuspaikadest põhjalikum raamat ja dokumentaalfilm. Nii viisi saab kohapärimuse väärtusi avada ka laiemale publikule. Raamatu ja filmi kaudu, aga tegelikult ka juba välitöid tehes, loodan juhtida tähelepanu sellele, et kohapärimus rikastab inimeste kodupaigataju, toetab eneseidentiteeti, süvendab ajalootunnetust, taastab ja tugevdab meie sidet loodusega ja väärtustab keskkonnahoidlikku käitumist. Seejuures avab kohapärimus esmapilgul tavapärase ja igavagi maastiku peidetud vaimsed väärtused ning tugevdab põlvkondadevahelist sidet. Lisaks leiame paigapärimusega tegeldes ka palju rõõmu lihtsalt maastikul liikumisest.

Need väärtused avanevad välitööliste jaoks ennekõike kohalike elanike kaudu. Seepärast tänan kõiki Juuru kihelkonna inimesi, kes meile sel aastal suureks abiks olid ja meiega enese teadmisi, mälestusi ja kogemusi jagasid. Suur aitäh ka välitööprojekti rahastajatele. Välitöid finantseerisid: riiklik programm "Eesti keel ja kultuurimälu", Tartu Ülikooli looduslike pühapaikade keskus, Eesti Kultuurkapitali rahvakultuuri sihtkapital ja Raplamaa ekspertgrupp, mu isa Jaan Metssalu, Juuru ja Rapla vallavalitsus.

JÜRI METSSALU

Kandidaatide esitamine Juuru valla preemiate määramiseks

Kandidaate Juuru valla elutöö preemia, sotsiaaltöö preemia, haridustöö preemia, kultuuripreemia ja spordipreemia oodatakse vallavalitsuses 1. detsembriks. Ettepanekuid võivad esitada volikogu ja vallavalitsuse liikmed, volikogu komisjonid, vallas tegutsevad juriidilised isikud, vallavalitsuse hallatavad asutused, külaliikumised (külavanemad) ja kodanike ühendused.

Ettepanek esitatakse kirjalikult ning sellele peab olema lisatud seletus, miks taotletakse isiku või kollektiivi preemiale kandidaadiks tunnustamist. Preemiate määramiseks moodustatakse komisjon.

Vastavalt volikogu otsusele on preemia suuruseks 5000 krooni, elutöö preemia suuruseks on 25 000 krooni. Preemiad antakse üle Eesti Vabariigi aastapäeval.

Info:

AILI NORMAK

tel. 484 1005, GSM 527 1481

e-post: aili.normak@juuru.ee

Koolidevaheline mälumäng Raplas

Mina, Siim Richrd Otsla ja Hardi Liiv osalesime 15. oktoobril Raplas Vesiroosi Gümnaasiumis mälumängus. Seal oli 24 võistkonda kõikidest Raplamaa koolidest kokku. Võistkonnas oli kolm õpilast. Küsimusi oli iga õppeaine kohta. Mõni neist väga keeruline, mõni aga lihtne. Meie olime väga tublid ja oskasime vastata peaaegu kõikidele küsimustele. Kokkuvõttes me jagasime Märjamaa Gümnaasiumi kahe võistkonnaga 5.-7. kohta. Tahame järgmine kord jälle sellest mälumängust osa võtta. See oli väga tore.

OTT ALEXANDER OTSLA

Järlepa Lasteaed-Algkooli 3. kl. Õpilane

JUURU ESIVÕISTLUSED LAUATENNISES

Juuru lahtised esivõistlused lauatennises toimuvad **6. detsembril** algusega 12.00 Juuru kooli võimlas. Võistlusklassideks mehed ja naised.

Eelregistreerimine: Hannes Vald,
hannesvald@gmail.com.

Juuru Raamatukogu tublid lugejad

Janely Aasa	Anne Järvik	Kai Leola	Greete Ogga	Maimu Reiser	Rait Talvoja
Asta Ahlberg	Aime Järvine	Kristel Leola	Siiri Orasmäe	Ilmi Riismann	Karolin Tart
Triin Ahlberg	Helle-Tiiu Kadarik	Tiivi Lepik	Kadri Ann Ots	Kaisa Rohtla	Kerli Tart
Kristi Allikvee	Aino Kalda	Andres Lokk	Sirje Palm	Karet Rohtla	Tiina Tiitso
Ave Altmäe	Lemmi Karbik	Liisa-Lotta Lokk	Aili Parek	Laura-Lote Rosin	Virve Treinberg
Andra Altmäe	Raivo Karen	Loreida Lokk	Triin Parek	Tiiu Runno	Kaspar Treinberg
Marje Altsaar	Ene Karhu	Sirje Loose	Anne Pika	Tõnu Runno	Mari-Liis Truusööt
Indrek Ausmees	Levi Kivi	Henri Loose	Harri Porovardja	Elve Ruus	Kelly Tõnnus
Villem Ausmees	Aet Kivistik	Heli Luhaorg	Kajar Porovardja	Sonia Ruus	Tanel Urgard
Luule Barnabas	Valter Kivistik	Malle Lukas	Urve Porovardja	Elli Saar	Kristjan Vahopski
Ülle Elmik	Kätlin Kobli	Kaisa Lukas	Aime Põlts	Evi Salmiste	Helve Vallistu
Riina Evaratson	Silja Kullap	Kairi Matetski	Ingrid Pärn	Mati Saluri	Juta Veinberg
Angelija Haljas	Alvar Kuusma	Terje Miilen	Lisbeth Pärtel	Mai Sepp	Helvi Vilks
Salme Haljasmets	Elise-Marii Kändler	Dan Mustallikas	Marlen Pärtel	Annika Siniallik	Mihkel Voronkov
Getter Hämarsalu	Kristiina Künnapas	Mari-Liis Mäekivi	Eneli Rahula	Elina Siniallik	Katrin Voronkova
Peedu Illopmägi	Kadri Laur	Kati Niinemets	Ülle Rahuoja	Maimu Soome	Maria-Niina Voznjuk
Marge Juurma	Ellen Leinmets	Olesja Nikulina	Riho Rahuoja	Riina Susi	
Feliks Juurma	Liina Leinmets	Merilin Ogga	Helmi Reinhold	Aino Talving	

Täna kõiki lugejaid ja soovin kaunist jõuluootust!

Juuru raamatukogu nimel

MALLE TALVOJA

JÕULUKUU KULTUURIKALENDER 2009

KUU-PÄEV	KELLA-AEG	MIS TOIMUB, KUS	KONTAKTISIK (TELEFON, E-POST)
02.12	19	FILMI- JA VESTLUSÕHTU Juuru rahvamajas. Muutuste psühholoogia - terviku loomine“ (USA 2001). Kuidas vabaneda mittevajalikest uskumustest. Osalustasu 50.- või vastavalt võimalustele	Terje Kaur, 484 4191, 529 0023, terjekaur@gmail.com
06.12	12	JUURU LAHTISED ESIVÕISTLUSED LAUATENNISES	Hannes Vald 527 4283, hannesvald@gmail.com
09.12	12 - 15	ÕPILASTE JÕULULAAT E. Vilde nim. Juuru Gümnaasiumis	Eli Sukles, 5344 8688, eli.sukles@juuru.edu.ee
12.12	18	VALLA JÕULUPIDU Juuru rahvamajas	Terje Kaur, 484 4191, 529 0023, terjekaur@gmail.com
15.12	17	JUURU LASTEIA „SINILILL“ MUUMIPERE RÜHMA JÕULUPIDU Eeru kõrtsis	Marje Tammsoo, 484 4144, juurusinilill@hotmail.com
16.12	18	FILM „Detsembrikuumus“ (Eesti 2008) Kinobussilt Juuru rahvamajas 45.-, õpilastele 35.-	Terje Kaur, 484 4191, 529 0023, terjekaur@gmail.com
17.12	17	JUURU LASTEIA „SINILILL“ PÄIKESEJÄNKU RÜHMA JÕULUPIDU	Marje Tammsoo, 484 4144, juurusinilill@hotmail.com
18.12		E. VILDE NIM JUURU GÜMNAASIUMI ALGKLASSIDE JÕULUPIDU	Eli Sukles, 5344 8688, eli.sukles@juuru.edu.ee
18.12		JÄRLEPA LASTEAE-ALGKOOLI JÕULUPIDU	Laine Oesalg, 484 1293, jarlepakool@juuru.ee
19.12	13	KODUSTE LASTE JÕULUPIDU Juuru rahvamajas	Brita Kiik, 484 1004, brita.kiik@juuru.ee
22.12		E. VILDE NIM JUURU GÜMNAASIUMI JÕULUPIDU	Eli Sukles, 5344 8688, eli.sukles@juuru.edu.ee
24.12	16	JÕULUÕHTU TEENISTUS Juuru Mihkli kirikus Laulab Juuru Rahvamaja koor	Tauno Kibur, 56450552, tauno.kibur@eelk.ee
	18	JÕULUÕHTU TEENISTUS Juuru Mihkli kirikus	Tauno Kibur, 56450552, tauno.kibur@eelk.ee
26.12	18	JUURU VALLA NOORTE JÕULUPIDU Juuru rahvamajas Registreerimine ja osavõtutasu: 30.- tuua Raunole või Greetele 23. detsembriks	Rauno Vahtre, 5374 7764, rauno.vahtre@gmail.com Greete Ogga, 5901 5245, greetele13@hotmail.com
27.12	17	Tšellokvarteti C-JAM KONTSEERT Juuru rahvamajas Pilet novembri lõpuni 85.-, 22.detsembrini 100.-, hiljem 125.-. Õpilased ja eakad 22. detsembrini 85.-, hiljem 100.-	Terje Kaur, 484 4191, 529 0023, terjekaur@gmail.com

JUURU RAHVAMAJAS

• **UUS!** Piisava huviliste arvu korral hakkavad alates jaanuarist 2010 igal kolmapäeval 17.30-18.30 toimuma **seltskonnatantsu** kursused. Juhendajaks Tantsuklubi „Leevi“ juhendaja Aivar Ots.

Osalustasu inimesele ühe korra eest 40.-. Huvilised saavad oma osalemissoovist teatada aasta lõpuni 484 4191, 529 0023, terjekaur@gmail.com.

• **Inglise kõnekeele** kursused Päivi Aljamaa (Inglise keele aineseksiooni juhataja, Mainori Kõrgkooli lektor, kogemustega õpetaja) juhendamisel hakkavad toimuma alates 4. jaanuarist 2010 igal esmaspäeval kella 17.00-19.15.

NB! Kursustel osalemine soodne. Veel on mõned vabad kohad. Teata oma osalemissoovist aasta lõpuks. Info 529 0023, terjekaur@gmail.com.

JAANUARIS 2010

4. jaanuaril 2010 kell 12.00

LASTELE film „Jääaeg 3“

Tasuta

6. jaanuaril 2010 kell 12.00

LASTELE TÖÖTOAD. Nõelvilimine ja riidetrükk.

NB! võta kaasa ühevärviline T-särk või mõni muu kaunistamist vajav riideese

Tasuta

7. jaanuaril 2010 kell 13.00

LASTELE. Külla tuleb muinasjutuvestja

Tasuta

8. jaanuaril 2010 kell 13.00

EAKATE UUSAASTAPIDU. Võta kaasa väike kingitus (u.15.-väärtuses). Palume registreerida 5. jaanuariks

Tasuta

13. jaanuaril 2010

FILMIKLUBI

21. jaanuaril 2010 kell 14

LASTELE Kinobussilt film „Levist väljas“

Auhinnatud ja kaasakiskuv seiklus Islandi maagilises looduses. Väike poiss Kalli, kes on enamuse oma ajast veetnud internetis, teleka ees või oma mobiiltelefoniga rääkides, satub konflikti oma perega ja otsustab põgeneda - keset talve, mil Islandil valitsevad ekstreemsed loodusjõud ja karm reaalsus. Kalli leiab end eksinuna keset lumetormi - telefonilevita ning kohtumas jääkaruga.

29. jaanuaril 2010

LUSTIKLUBI

Advendiküünla süütamise kontsert
29. novembril kell 16.00
Juuru Mihkli kirikus

Maa-Meel

Maa-Meel - Vilhandi Kultuuriakadeemia noorte muusikaline loovtuumingus Repetiitaaar koosneb esivanemate rahvamuusikast, mis omasse kastmesse seatud ja arhaalilisest pärimusest inspireeritud omaloomingust.

Teevad muusikat hingest, mis läheb hinge
TASUTA!!!

Kutse kõigile
Juuru rahvamajas
12. detsembril kell 18.00

VALLA JÕULUPIDU

Oma lustakate kavadega esinevad valla allasutuste kollektiivid ja rahvamaja taidlejad. Jõuluvana kingikotti võid tuua ka omalt poolt pakikesi.

Tantsuks mängib ansambel Svips
Ayatid kohvik

Pidu on kõigile tasuta!

Muusikaelamus ja vaatemäng
Neli suurepärast, sütitavat muusikut

Juuru rahvamajas

C-jam

27. detsembril kell 17.00

Piletid eelmüügis rahvamajas ja raamatukogus

Jõulurahu kontserdisari!

Kapa Kohila Kammerkoori kontsert „Jõuluvalgus“ 18. detsembril kell 19:00 Kohilas Tohisoo mõisas. Dirigent Vahur Soonberg. Organist (Continue orell) Elke Unt. Kaastegev keelpillikvintett. Sissepääs tasuta!

Liisi Kolkson, Kristjan Mazurtšak ja Paul Daniel Jõulukontsert vaimulike rahvalaulude ja traditsioonidega 22. detsembril kell 20:00 Hageri kirikus. Tavapilet 100.-, sooduspilet 50.-

Märjamaa segaansambel Ceres Klassikaliste jõululauludega 26. detsembril kell 12:00 Hageri kirikus. Sissepääs tasuta!

Piletitulu ja annetused lähevad Hageri Kiriku orelli taastamiseks. Tule kuula kaunist muusikat!
Lisainfo 5259833 ja 5204371.

Hageri orelli taastamiseks

Juuru rahvamajas räägiti indigolastest

Novembrikuus tuldi Juuru rahvamaja igakuisesse filmilektuuriumisse kokku, et vaadata James Twymani dokumentaalfilmi "Indigo evolutsioon". Film toob vaatajani indigolaste fenomeni. Filmituvustuses kirjutatakse: „Kuidas iganes Sa ka neid ei nimeta, sünnivad need lapsed siia maailma üha sagedamini ning on teadlikud oma rollist, mille nad on enne siia planeedile tulekut valinud. Nende põhimisiooniks on luua eeldused mõistvuse, kaastunde ja rahu tekkimiseks meie arendavasse ühiskonda. Paljud inimesed usuvad, et me elame praegu globaalse ärkamise ajastul ja et indigolapsed on tulnud selleks, et näidata meile meie kõrgeimat potentsiaali. Need lapsed tunneme ära mitmete unikaalsete omaduste poolest nagu tugev tahtejõud, suur loovus, intuiitsus, iseseisvus, püsivus, kirg aidata maailma.“ Filmis küsitatakse õpetajaid ja lapsevanemaid, samuti räägivad nn uue ajastu lapsed ise. Kõlama jääb nende laste soov maailma paremaks muuta: „Maailm ei ole hukas, võime seda muuta,

peame lihtsalt tegutsema. Kui kõik inimesed mõtleksid, et üks inimene ei suuda muuta maailma, aga ta saab natukene ära teha, siis igaüks teeb natuke ja kokku on see palju.“ Lapsi, keda nimetatakse kui „rasketeks“, keskendumisraskustega, hüperaktiivseteks, rahututeks, nimetatakse filmis indigolasteks, kellel suurem vaimusus ja tunnetus. Neile ei sobi tavakooli õppesüsteem, kus keskendutakse vaid pinnapealsele info edastamisele, nad tahavad süüvida ja sügavuti minna. Armasus ja kannatlikkus on need märksõnad indigolaste kasvatamisel, mis filmis küsitlute jutust kõlama jäävad. Pärast filmivaatamist leidis aset traditsiooniline vestlus-arutelu, mida juhtis Kalev Veskimäe, kelle eestvedamisel on plaan Paidesse luua alternatiivse õppesüsteemiga kool. Kuna Kalevil endal on kodus kaheaastane indigolaps kasvamas, oli tal ka palju kogemusi jagada. Teema oli huvitav ning osalejatel küsimusi ja mõtteid palju, nii et hubane vestlusring kestis hilisõhtuni. Mõned mõtted, mis Kalev

Veskimäe jagatust enim meelde jäid: ei maksa liialt rääkida-keelata, nii kaotavad sõnad oma mõtte; kui lapse väljakutsuv käitumine läheneb teie kannatlikkuse viimase piirini, siis hingake paar korda sisse ja välja ja leidke rahu enese sees; kui keelame, siis surume lapse tunded alla, parim lahendus on anda valikuid. Filmis öeldakse: „Indigolastel on on ligipääs inimkogemusele laiemal tasandil ja sügavamalt kui enamikul inimestel. Nad vaatavad infot teistmoodi ja neil on juurdepääs infole, millele mõni inimene üldse ligi ei pääse... lihtsalt laske neil olla lapsed, kui nad väljuvad kontrolli alt, siis olge kannatlikud, las nad olla nemad ise. Iga kord, kui tunned, et su laps on probleem, pead vaatama endasse ja küsima, miks sa seda probleemiks pead, ja selle korda teema.“ Kel edaspidi soovi sarnastel huvitavatel teemadel kaasa või vastu rääkida, ei tohiks kindlasti maha magada järgmisi filmilektuuriume.

KATRIN HELEND-AAVIKU

Kalebassike teed Juuru rahvamajas

Et erinevatel teedel on mõju meie kehale ja hingele, see teadmine on vast igapäevetelest või raamatutest kuskile meeltesoppi poetunud. Aga millised on siis ikkagi need mõjud ja mida kujutab endast üks paljudest teedest – mate tee? Seda käis Juuru rahvamajas 6. novembri õhtul jagamas teemeister Vahur Kell.

KATRIN HELEND-AAVIKU

Rahvamaja kaminasaal oli teeõhtuks muutunud patjadest tulvil hubaseks toaks kaminas puud õdusalt praksumas. Just õige häälestatus algavaks meditatiivseks teetseremooniaks, mille käigus tehti oma sisemine uks avali ka sügavamatele mõtisklustele. Mõned mõtted teel sisemise

rahulolu leidmiseks ka neile, kes ei olnud sel lumisel novembriõhtul rahvamajas:

- Kui me saame iseendaga läbi, saame hästi läbi ka teistega.
- Kui me ei leia armastust enda seest, võime jäädagi seda väljastpoolt otsima.
- Kõik, mis me välja jagame, tuleb meile tagasi.

Ja otse loomulikult maitsti ka mate teed, mille kodumaa on Lõuna-Ameerika ja mida valmistatakse Yerba Mate puu lehtedest. Argentiinas näiteks joob matet ligi 90 protsenti elanikkonnast, selle joomine on soovituslik ka õpilastele, kuna suurendab keskendumisvõimet. Lisaks saadi teada, et tee rahustab närve, aga samas annab ka energiat, aitab toime tulla väsimusega ja vähendab kehakaalu. Ja veel lisaks pärsib söögiisu ja soodustab seedimist. Tundub, nagu piisaks elamiseks ainult mate teest. Nagu mõtetele vastates, üllatab Vahur Kell, avaldades, et mate teed võibki kasutada ka söögi asemel.

Mate teed võib juua tassist, nii nagu tavalist teed, kuid parem on seda nautida pudelkõrvitsast tehtud kalebassist, kust

teed imetakse läbi sõelaga kõrre. Kalebassi pannakse poolenisti teepuru ja peale valatakse kuum, kuid mitte keev vesi. Vett saab lisada vähemalt kümme korda, esimene tõmmis on kangem ja kofeiinirikkam, järgmised vastavalt lahjemad. Sedalaadi mate tee joomist said nautida ka teeõhtul osalejad, ulatades kalebassi ringis istudes päripäeva käest kätte. Naljaga esitatud küsimusele, kas pärast sedasorti teejoomist ikka autorooli võib istuda, andis Vahur Kell sügavmõttelise vastuse, et ta ei tegele taimedega, mis viivad meid enesest kaugemale, vaid taimedega, mis toovad meid enesele lähemale.

Põlisrahvaste uskumuste kohaselt on mate jumalinimese kingitus inimestele rasketel aegadel hakkama saamiseks. Teades ja tundes erinevate taimede omadusi, saab paluda taime endale appi.

Kuna matele omistatakse meeli erk-saks tegevust ja energiat andvat toimet, soovitas Vahur Kell neile, kel kohvi joomine vastunäidustatud, n-ö vahetada hõbuseid ja asendada kohv mate teega.

KATRIN HELEND-AAVIKU

Hüvasti, Tõnussaare Feliks!

Feliks Müürisep 18. XI 1928–13. XI 2009

Täna saadame igavikuteele Mahtra koduloolase Feliks Müürisepa ehk Tõnussaare Feliksi, nagu teda tunnevad omaküla inimesed. Feliks sündis 18. novembril 1928 Harjumaal Kohila vallas Pahkla külas Lauri talus. 1929. aastal kolis pere Maht-rasse Tõnussaare (rahvakeeli Tõnussaare) tallu. Kooliteed alustas ta Mahtra Algkoolis ning jätkas Juurus. 1947. aastal lõpetas Feliks Juuru Mittetäieliku Kes-

kooli ja asus Olustvere Põllumajandus- tehnikumi agronoomiaõpingutele, millelt aga suunati terve klass maaparandust õppima. Nii lõpetaski ta 1951. aastal Saku Maakorraldus- ja Maaparandustehnikumi hüdro-melioraatori erialal, asudes tööle masina-traktorijaamade süsteemis: aastatel 1951–1955 Viru-Jaagupis insener-melioraatori ja maaparandussalga ülemana ning 1955–1958 Juurus turbainsenerina. Alates 1958. aastast kuni pensionini töötas Feliks Müürisep Rapla EPT-s peamiselt maaparanduse ja turbatootmisega seotud ametikohtadel, olles muuhulgas aastatel 1965–1971 Rapla EPT turbajaoskonna juhataja. Feliks oli abielus Laine Müürisepaga. Vabaabielust Maret Maru- ojaaga sirus tütar Kaili Müürisep, kelle tütar, Feliksi lapselaps on Karin Vaarandi. Lisaks erialatööle ja koduloole on Feliks tegelenud jalgrattaspordi, jooks- mise ja mälumänguga. Pikaajalise Alu elanikuna oli ta Mäe tänava esimese korteriühistu (Mäe 4) asutaja ja esimees. Feliks Müürisep suri 13. novembril 2009 Juurus.

Koduloolasena on Feliks Müürisepa tähelepanu keskmes olnud lapsepõlve ja noorusaja elupaik Mahtra. 1991. aastal valmis tal esimeseks Mahtra külapäevaks käsikiri "Mahtra paigad läbi aegade".

Helmi Laarsi kaasautorlusel ilmus osa sellest tööst Mahtra sõja 140. aastapäevale pühendatud väljaandes 1998. aastal. Feliks Müürisepa kirjatööd sisaldavad muuhulgas üpris põhjalikku kaardiga seotud ja tänase maastiku uurimisel abiks olevat ülevaadet Mahtra paiganimedest. Tema tööd on olulised ka seetõttu, et markeerivad ühe piirkonna talude 20. sajandi isikuloole. Tänavu mais läbi viidud intervjuude jooksul ilmsel selgesti kui hästi tundis Feliks Mahtra ja ka laiema ümbruskonna maastikku ja talusid. Lisaks kõneles ta mitmeid väärtuslikke pärimuslugusid: kohajutte, pajatusi, usundi- ja kombestikualast. Seejuures oli näha, kuidas ta on oma elu jooksul osanud vanemate inimeste jutustatud tähele panna ja millise muheda huumori ja kujundliku keelekasutusega talletatud edasi kõneles. Kui Feliksilt küsisin, milline on olnud elus kõige ilusam aeg, vastas ta lihtsasti: "Kevaded ja korda läinud töö."

Ühes Mahtra Talurahvamuuseumi töötajate ja Mahtra küla elanikega soovin Feliksi lähedastele meelerahu ning vana ja väarikale mehele endale head teed ja kerget hingamist.

JÜRI METSSALU

Töötute ravikindlustus

Inimesed, kes on jäänud tööta, pöörduvad tihti haigekassasse küsimusega, mis saab nende ravikindlustusest.

Töösuhete lõppemisel jätkub ravikindlustus veel 2 kuud. Ravikindlustuse jätkumiseks tuleks selle aja jooksul pöörduda Töötukassasse.

Inimestele, kes on end arvele võtnud Töötukassas, kehtib ravikindlustus kogu töötuks olemise perioodil. Töötuna arveloleku perioodil maksab riik isiku eest sotsiaalmaksu.

Töötukassa kaudu tekib alus õigusele saada ravikindlustust:

- töötuskindlustushüvitise saajatel (hüvitise arvutamise päevast)
- töötutoetust saavatel inimestel (toetuse arvutamise päevast)
- töötutel, kes ei saa töötutoetust (töötuna arveloleku 31päevast)

- töötutel, kes osalevad tööpraktikal, tööharjutuses või vähemalt 80 tundi kestval tööturukoolitusel ning ei saa töötutoetust (osalemise esimesest päevast)
- mittetöötavatel isikutel, kes on osalenud tuumakatastroofi tagajärgede likvideerimisel (avalduse esitamise päevast)

Inimene ei pea ravikindlustuse saamiseks haigekassale dokumente esitama. Andmed kindlustuse alustamiseks, lõpetamiseks ja peatamiseks esitab Töötukassa ja **kindlustus tekib** ravikindlustuse andmekogusse **kande tegemise päevast**.

Inimesel on ravikindlustuskaitse Töötukassa kaudu, kuni ta täidab töötuna arveloleku nõudeid: otsib aktiivselt tööd (jälgib töökuulutusi töötukassas, ajalehtedes ja töövahendusportaalides ning võtab sobivate tööpakkumiste korral töoandjatega ühendust jms); pöördub mää-

ratud ajal töötukassasse vastuvõtule; täidab individuaalses töötuskindlustuskavas kokulepitut tegevusi; võtab vastu sobiva töötaja ja on valmis kohe tööle asuma.

Kui Töötukassas arveloleku periood on lõppenud, kehtib ravikindlustus veel 1 kuu. Erandiks on töötuskindlustushüvitist saavad isikud, kelle ravikindlustus lõpeb 2 kuu möödumisel.

Infot töötuks registreerimise, töötutoetuste ja -hüvitiste, avalduste ja vajalike blankettide kohta leiab Eesti Töötukassa kodulehelt või esindustes.

Ravikindlustuse kehtivust saab kontrollida riigiportaalist eesti.ee või haigekassa infotelefonil 16363.

PILLE TÄEL

Eesti Haigekassa Pärnu osakonna jurist

Detsembrikuu sünnipäevad

90	Irina Kask	24.12
87	Erna Reinbusch	25.12
86	Berta Schütz	02.12
82	Heljo Lijur	01.12
81	Vaike-Henriette Minkin	01.12
	Einhard-Verner Toom	24.12
80	Rauli Vacht	21.12
	Ellen Sinijärv	22.12
78	Valve Saks	10.12
75	Aare Orb	27.12

Igavikku lahkunud

Selma-Elfriede Saar • 03.01.1915 - 01.11.2009

Toomas Ellermaa • 31.12.1930 - 04.11.2009

Mati Öpik • 18.03.1945 - 17.11.2009

TULE ANTSUGA SÕITMA!

30+1+1 kohaline buss
Bussijuht Ants Raismaa

Staadioni 9-14, Juuru alevik, 79401 Rapla mk
antsraismaa@hotmail.ee, 5330 7447, 484 4208

MÜÜK:

Uued ja kvaliteetsed
Mitsubishi soojuspumbad
koos paigaldusega.

Liisi soojuspump koju juba
3000 kr sissemaksuga!

Tel 5648 3222, www.homeair.ee

Swedbank

Pangabuss

Kõik oma rahaasjad saate korda ajada pangabussis!

Juuru rahvamaja juures
peatub pangabuss üle nädala
neljapäeviti kell 12.30–13.15

(10. detsember)

Bussis saate:

- nõu pangateenuste kohta
- tellida ja kätte pangakaardi
- makseautomaadist oma kontole sularaha kanda ja välja võtta
- teha arvuti abil makseid
- sõlmida hoiuseid ja erinevaid lepinguid

Pangabussi sõiduplaan internetis: www.swedbank.ee
Küsi lisa 6 310 310

Pureva OÜ

DETSEMBRIS KÕIK KAUBAD
15% SOODSAMAD

NB! KÕIK LAOS OLEVAD
AUTOHAAGISED -25%

11 RAPLA →

Rõa küla Rapla vald
79614 Raplamaa

← KOHILA 9

tel 483 7235 gsm 527 0511
faks 483 7245

Veski 1, Juuru alevik, Juuru vald, 79401 Raplamaa, juuru@juuru.ee, www.juuru.ee, trükk OÜ Vali Press, trükiarv 650

Vastutav toimetaja Aili Normak 484 1005, 527 1481, aili.normak@juuru.ee
Kujundaja-küljendaja Anu Teras 484 1000, anu.teras@juuru.ee

Kaastöid Juuru Valla Teatajale ootab toimetus iga kuu 20. kuupäevaks